

JAARVERSLAG 2024

HISTORISCHE KRING NIEUWEGEIN

Inhoud

1	Voorwoord.....	4
2	Beleid	5
2.1	Meerjarenbeleidsplan (2019-2024).....	5
3	Activiteitenoverzicht 2024	6
3.1	Geynologie.....	6
4	Leden.....	7
4.1	Algemene Vergadering	7
4.2	Ledenadministratie.....	7
5	Organisatie.....	7
5.1	Bestuur	7
5.1.1	Samenstelling van het bestuur	7
5.1.2	Vertrouwenspersoon	8
5.1.3	Continuïteitscommissie	8
5.1.4	Statuten en Huishoudelijk Reglement.....	8
5.2	Werkgroepen.....	8
5.3	Vrijwilligers	8
6	Financiën	9
7	Museum	10
7.1	Beheer	10
7.2	Collectie	10
7.3	Schenken 2024	11
7.4	Bruiklenen	12
7.5	Museumregistratie en museumnorm	12
8	Cultuurhistorie	12
8.1	Informatieborden 't Gein/Klooster Nazareth.....	12
8.2	Historische straatnaamborden.....	13
8.3	Doorslagsluis.....	13
8.4	Project Zeepfabriek	13
8.5	Project Jan Blankenbrug	13
8.6	Project klooster Nazareth.....	13

9	Publieksbereik	13
10	Samenwerking	14
10.1	De 2 E's.....	14
10.2	Natuurkwartier.....	14
10.3	De Vaart van Nieuwegein.....	14
10.4	Gemeente.....	14
10.5	Overige partners.....	15
11	Projecten	15
11.1	Herinrichting Museum / het Voorhuis.	15
12	Verslagen van werkgroepen	16
12.1	Collectie en documentatie – coördinator Diny Gathier.....	16
12.2	Beheer en ICT – coördinator Ton van de Water	16
12.3	Communicatie - coördinator Ton Vis	17
12.4	Cultuurhistorie – coördinator Arie van Mameren	18
12.5	Educatie.....	19
12.6	Exposities – waarnemend coördinator Frank Seller.....	19
12.7	Gidsengroep Jutphaas – coördinator Frans Horst.....	20
12.8	Gastvrouwen -heren – contactpersoon Bets Rijdes.....	20
12.9	Kunstexposities – coördinator Aleksandra Govers	21

Bijlagen

- Activiteiten en aantal bezoekers binnen en buiten museum
- Getallen bezoek website

1 Voorwoord

Een bewogen jaar, letterlijk: de hekken die de hoofdtoegangsweg tot het museum sinds het begin van dit jaar afsloten, hebben we menig keer moeten open doen en achter ons moeten sluiten. Aan het einde van het jaar werd – vanwege de bouwplannen voor de nieuwe geitenstal – het Natuurkwartier voor bezoekers afgesloten. Bezoekers van het museum moeten extra meters bewegen om Warsenhoeck te kunnen bereiken.

Ook figuurlijk gesproken een bewogen jaar: vooral de projectgroep Herinrichting heeft vele meters gemaakt in het opstellen van de nieuwe richting waarin we ons oriënteren: het verhaal van Nieuwegein gaan vertellen in zes landschappen; zes periodes waarin pioniers het grondgebied waarop onze stad is gebouwd verkennen.

De Canon van Nieuwegein die eind 2023 verscheen heeft inmiddels ook het bredere publiek bereikt; inmiddels drie-vijfde van de boeken is verkocht. Een plaatjes-spaaralbum sluit dit jaar af en loopt de eerste twee maanden van het nieuwe jaar door.

Heel veel uren zijn besteed aan het implementeren van het nieuwe collectieregistratiesysteem; er zijn nog veel meters af te leggen, maar de toegankelijkheid wordt er beter door.

De expositie “Van Kerk tot Zerk” werd afgesloten en “Nieuwegein centrum van vervoer, 40 jaar sneltram” kwam er voor in de plaats, met een bezoek van Napoleon-van-dienst en een heuse reünie als hoogtepunten. Intussen is door menigeen keihard gewerkt aan de voorbereidingen voor de herdenking van 80 jaar bevrijding.

Zo zijn velen dit jaar in beweging geweest en kunnen we aan het eind van het jaar naast nieuwe vrijwilligers ook een nieuw bestuurslid verwelkomen. Die kwam al meteen binnen met een krachtig statement: HKN geeft Nieuwegein haar geschiedenis terug!

We staan al in de startblokken om dat ook in 2025 te doen.

Henk Valkenet, voorzitter

2 Beleid

2.1 Meerjarenbeleidsplan (2019-2024)

Ook in dit laatste jaar van het beleidsplan werd aandacht gegeven aan de doelen, die de HKN zich 5 jaar geleden stelde en werd een jaarplan opgesteld. Wel werd de dagelijks praktijk gedomineerd door zaken die destijds niet in die vorm voorzien werden. Denk aan de sluiting van het Vreeswijk Museum en de herontwikkeling van het Natuurkwartier.

Het jaarplan telde 29 punten. Het project Verbinding Vrijstad Vianen Vreeswijk Vice Versa, een samenwerking met de erfgoedsector in Vianen rond het thema verbinding, is niet uit de verf gekomen. De synergie tussen de activiteiten aan beide zijden van de Lek was minimaal. Een aantal ideeën bleek niet haalbaar, waaronder het hergebruik van de deuren van de Doorslagsluis en het maken van “verhaalzine’s” over historische onderwerpen. Ook zijn er initiatieven die stagneren zoals de virtuele wandeling Rondje Oude Stad rond ’t Geyn, Nieuwegein eeuwenoud en historische straatnamen. De reden van vertraging zijn factoren die buiten de directe invloed van de HKN liggen. Optimalisatie van de samenwerking in het Natuurkwartier kreeg dit jaar door de sluiting geen kans. Andere punten kwamen niet of in beperkte mate aan de orde door gebrek aan menskracht: schoning documentsysteem en onderzoek naar de technische mogelijkheden om Digitaal Nieuwegein op andere platformen zichtbaar te maken.

In 2023 werden twee nieuwe ICT-applicaties geïntroduceerd. De nazorg voor Conscribo, de geïntegreerde financiële en ledenadministratie, is afgerond. Dat geldt zeker niet voor het collectieregistratiesysteem Atlantis. De gestelde doelen voor 2024 zijn maar gedeeltelijk bereikt. In paragraaf 7.2 staat meer informatie over dit onderwerp.

Het project dat zijn stempel drukte op dit jaar was de herinrichting van het museum. De projectgroep werkt aan twee onderdelen. Op het onderdeel story-telling werd vooruitgang geboekt. Zo werd een partner gekozen voor het design van de presentatie. Voor onderdeel gebouw werden tekeningen gemaakt van de gewenste indeling met o.a. een nieuwe ingang, een verbinding tussen Voorhuis en het huidige museum en een solide trap naar de zolder. Dat realisatie daarvan niet past in het budget dat in 2021 door de gemeente beschikbaar was gesteld, was op voorhand duidelijk. Het overleg met de gemeente over de verbouwing was moeizaam en heeft nog geen concrete resultaten opgeleverd. Lees paragraaf 11.1 voor de ins en outs van dit project.

Wat organisatie betreft, werd de rol van het activiteitenoverleg versterkt. De procesbeschrijving voor het ontwikkelen van exposities en andere activiteiten werd vastgesteld. Voor de werkgroep Collectie en Documentatie werd een voorlopige blauwdruk opgesteld met de nieuwe rol van assistent-collectiebeheerders beeldmateriaal. Eén van die rollen is al ingevuld. Voor de Cronyck werden auteursrichtlijnen opgesteld.

Ledenwerving/binding was onderwerp van een brainstorm. Een visitekaartje werd als hulpmiddel ontwikkeld. Ledenwerving/binding blijft op de agenda staan, want het doel van 400 leden werd ook dit jaar niet bereikt. Ook het andere concrete doel uit beleidsplan, 65 vrijwilligers, werd niet gehaald. Het aantal vrijwilligers is per saldo met 2 toegenomen.

Verder is het voornemen de inzet van de HKN op het gebied van behoud van erfgoed beter zichtbaar te maken. Voorbeelden daarvan waren de nieuwe bestemming van het pand Middenhof en herinrichting Herenstraat.

Achter welke onderdelen van het jaarplan kan een vinkje gezet worden? De statutenwijziging is afgerond. De consequenties voor het huishoudelijk reglement zijn in kaart gebracht. Het organiseren van een derde jaar Geynologie is geslaagd. Inmiddels is deze cursus een regulier onderdeel van ons educatieve aanbod. Positief is verder het bezoek van 360 leerlingen van het basisonderwijs aan het museum in het kader van de cursus Limes. De gidsengroep heeft zijn plaats in onze vereniging verworven.

Resteert nog een belangrijk actiepunten: het opstellen van een beleidsplan 2025 -2029. Het resultaat daarvan presenteren wij in de Algemene Vergadering van maart 2025.

3 Activiteitenoverzicht 2024

Het bezoekersaantal van het museum kelderde begin 2024 door de sluiting van het Natuurkwartier en daarmee het wegvallen van de hoofdtoegangsweg tot het museum. Daarom werd in maart 2024 besloten het museum gratis toegankelijk te maken. Dat had een positief effect op het aantal reguliere bezoekers: 1575 ten opzichte van 893 in 2023. Nu de drempel van een entreekaartje verdwenen was, mochten wij veel nieuwe bezoekers begroeten, die nieuwsgierig een kijkje kwamen nemen. Eind november werden in verband met de verbouwing van de geitenstal nog twee toegangen gesloten en resteerde slechts de toegang via het bruggetje. Dat vertaalde zich in een daling van het bezoekersaantal.

Naast de vaste collectie waren er dit jaar 2 thema-exposities en 6 kunstexposities te zien.

Tot de bijzondere activiteiten in het museum behoorden de reünie van oud trambestuurders in het kader van de expositie 40 jaar Sneltram en de archeologieles in het kader van het Limes project voor het basisonderwijs. Ook de activiteiten voor basisschoolleerlingen in de voorjaarsvakantie en die van de BSO in de zomervakantie brachten kinderen naar het museum. Al met al leidde dat tot een klein plusje in aantallen: 1132 in 2024 tegen 1086 in 2023.

De activiteiten buiten het museum telden 669 deelnemers. Dat is beduidend minder dan het voorgaande jaar toen er een optreden van de talentklas in De Kom was. Van de vijf lezingen die de HKN in samenwerking met de bibliotheek organiseerde, viel de opkomst bij twee lezingen tegen.

De gidsengroep Jutphaas verzorgde meer rondleidingen, zowel betaald als onbetaald.

In de tweede helft van het jaar gaf de Napoleon van dienst bij meerdere activiteiten acte de présence, zowel buiten als binnen het museum. In de verslagen van de werkgroepen wordt uitgebreid verslag gedaan van deze activiteiten en in de bijlage staan de cijfers van bezoekers in detail.

Het Activiteitenoverleg, dat een coördinerende rol heeft in de ontwikkeling, onderlinge afstemming en uitvoering van activiteiten, kwam zes keer bijeen. In een speciale sessie werd de samenwerking geëvalueerd en werden mogelijkheden om de synergie te versterken besproken. Als uitvloeisel daarvan werd de werkwijze gedetailleerder beschreven en kan het overleg met een grotere mate van zelfstandigheid handelen.

3.1 Geynologie

De derde versie van de cursus Geynologie was evenals vorige afleveringen weer snel (ruim) overboekt; om praktische redenen beperken we het aantal deelnemers tot 24. Ditmaal kwam meer dan driekwart van de deelnemers van buiten de HKN. Onderdelen waren: overzichtslezing en een lezing over de prehistorie; lezing over “het Nieuwegeinse” in de Middeleeuwen (door de archivaris, in Het Utrechts Archief); fietstocht langs de waterwerken in Nieuwegein, ontwikkeling van waterschappen; idem dito langs De Nieuwe Hollandse Waterlinie, Unesco-werelderfgoed; vaartocht door de Vaartsche Rijn en de Doorslag; wandeling door Vreeswijk; lezing over ontginningen en wandeling naar het Kerkveld; wandeling door Oud Jutphaas; de afsluiting behandelt recente stedenbouwkundige ontwikkelingen met een presentatie over en wandeling door nieuw Vreeswijk. Door de opbouw uit negen losse onderdelen, geleid door verschillende deskundigen van binnen en buiten de HKN, ligt de volgorde niet geheel vast. Ook dit jaar was de waardering van de deelnemers groot. Voor 2025 plannen we twee parallelle cursussen, voor het geval er meer aanmeldingen dan plaatsen in één cursus zijn.

4 Leden

4.1 Algemene Vergadering

De Algemene Vergadering stond dit jaar vooral in het teken van een wijziging van de statuten (zie ook hoofdstuk 5.1.4).

De op dat moment nog geldende statuten bepaalden niet alleen dat alle leden over de voorgestelde wijzigingen geïnformeerd dienden te worden, maar ook dat de statuten alleen gewijzigd konden worden door een besluit van de Algemene Vergadering waarin twee-derde van het aantal leden aanwezig c.q. vertegenwoordigd was en dan nog alleen met twee-derde meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Mocht het vereiste aantal leden niet aanwezig c.q. vertegenwoordigd zijn, dan diende een tweede Algemene Vergadering gehouden te worden waarin met de alsdan aanwezige leden en met gewone meerderheid van stemmen een besluit genomen kon worden. Leden die niet in de gelegenheid waren om deel te nemen aan de vergadering werd de mogelijkheid geboden om door middel van een volmachtformulier een ander lid te machtigen namens hem/haar aan de stemming deel te nemen.

Tijdens de reguliere Algemene Vergadering was het benodigde quorum niet aanwezig waardoor een extra Algemene Vergadering noodzakelijk was. De in deze extra Algemene Vergadering aanwezige leden hebben unaniem ingestemd met de voorgestelde wijzigingen. Eveneens stemden zij in met eventueel nog door de notaris uit hoofde van diens functie aan te brengen wijzigingen.

De statuten zijn in de loop van het jaar door de notaris bekrachtigd en sindsdien te vinden op de website.

Henk Valkenet werd door de AV herbenoemd tot voorzitter en Bert Lanser tot bestuurslid.

4.2 Ledenadministratie

	31-12-2023	31-12-2024
Aantal leden, inclusief externe relaties	371	369
Nieuwe leden	27	22
Uitgeschreven leden	48	24

Het ledental, exclusief externe relaties (23), is in 2024 ongeveer gelijk gebleven. Van de nieuwe leden zijn er vier ook vrijwilliger geworden. Onder de leden waarvan afscheid is genomen, waren er acht als gevolg van overlijden. Van twee is afscheid genomen omdat de contributie ondanks reminders niet betaald werd. Bij dit laatste kan ook gezondheid een rol spelen.

5 Organisatie

5.1 Bestuur

5.1.1 Samenstelling van het bestuur

Het HKN Bestuur was als volgt samengesteld:

Voorzitter: Henk Valkenet

Vicevoorzitter: Addy Neijmeijer

Secretaris: Ann Brugman – de Kruijf

Penningmeester: Reinder van Aller

Collectiebeheerder: vacature

ICT/gebouw: Ton van de Water

Projecten/facilitair beheer: Bert Lanser

Het bestuur vergadert iedere maand waarbij de coördinatoren van de werkgroepen regelmatig aanwezig zijn.

In 2024 heeft het bestuur 11 maal vergaderd.

5.1.2 Vertrouwenspersoon

In het verslagjaar is geen beroep gedaan op de vertrouwenspersoon, Harry ten Hove.

5.1.3 Continuïteitscommissie

De in 2022 benoemde continuïteitscommissie, bestaande uit de leden Johan Steen, Hans Reusch en Piet Samwel, heeft in het verslagjaar niet in actie hoeven komen.

5.1.4 Statuten en Huishoudelijk Reglement

Vanwege de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen dienden onze statuten voor 1 juli 2025 daarop aangepast te zijn. Dit was tevens aanleiding de statuten ook op andere punten aan te passen en te moderniseren. Aan de Algemene Vergadering van 2024 werden deze gewenste aanpassingspunten van de statuten voorgelegd en na de nodige toelichting en antwoorden op vragen unaniem goedgekeurd. Hiervoor was na de reguliere Algemene Vergadering aansluitend wel een bijzondere Algemene Vergadering nodig om dat in de eerste vergadering het quorum (benodigde aantal aanwezige leden) ontbrak.

Eén onderwerp werd meegenomen om te bespreken met de notaris, namelijk de goedkeuring van de Algemene Vergadering voor schenkingen. Dit heeft geleid tot de beperking dat goedkeuring vereist is in het geval van bijzondere voorwaarden of als het bedrag van de schenking de € 25.000 te boven gaat.

Op 6 september 2024 is de statutenwijziging door voorzitter Henk Valkenet en notaris Kars ondertekend en de akte verleden.

Na de statutenwijziging dient het Huishoudelijk Reglement onder andere daarop aangepast te worden. Een voorstel daartoe wordt aan de Algemene Vergadering van 2025 voorgelegd.

5.2 Werkgroepen

De werkgroepen staan aan de basis van de HKN. De werkgroepen werken binnen hun domein met een grote mate van zelfstandigheid. Ook dit jaar werd er veel werk verzet. Neem de tijd om de verslagen in de paragraaf 12 te lezen.

5.3 Vrijwilligers

De teller stond eind 2024 op 61 vrijwilligers, een groei van 3 ten opzichte van vorig jaar. Dat saldo is opgebouwd uit de komst van 6 nieuwe vrijwilligers en het vertrek van 3. Eén nieuweling reageerde op een oproep in de nieuwsbrief en met twee kwamen wij in contact via de vacaturebank van het Vrijwilligershuis. De laatste twee zijn slechts enkele maanden actief geweest: de match tussen hen en de HKN bleek onvoldoende.

Een term die in het vrijwilligersbeleid tegenwoordig opgeld doet, is de episodische vrijwilliger: iemand die eenmalig een klus of een bepaald soort project wil doen of zo af en toe iets wil doen. In dit verslagjaar is dat 2 keer het geval geweest: bij de begeleiding van het bezoek van scholen en bij de voorbereiding Cronyck-specials. Met dit type vrijwilliger hopen wij ook onze piekbehoefte aan “klussers” bij de wisseling van expositie het hoofd te bieden. Daarvoor is wel een goede aansturing een vereiste. Dat is ook een punt van aandacht bij nieuwe vrijwilligers. De coördinatoren zijn veelal gericht op de inhoud van hun aandachtsgebied en hun inzet daar is nodig om de gewenste resultaten te behalen.

Ook dit jaar had de werkgroep Educatie geen coördinator, vanaf april zelfs geen waarnemer meer. Toch werd het project Limes uitgevoerd, waarbij er van de aanvankelijk 16 aangemelde schoolklassen uiteindelijk 12 een bezoek aan het museum brachten. Zij vertegenwoordigden samen 288 leerlingen en 36 begeleidende ouders en docenten. Een bewijs voor de samenwerking over de grenzen van de werkgroepen heen, maar de vervulling van deze langdurige vacature zou toch wel fijn zijn.

6 Financiën

Het jaar 2024 zijn wij ingegaan met een sluitende begroting 2024, met name dankzij een aanpassing van de subsidie van de gemeente Nieuwegein aan het hogere kostenniveau van onze vereniging.

In 2023 was de begroting sluitend gemaakt met een grote onttrekking aan het Eigen Vermogen.

De grootste bron van inkomsten voor onze vereniging is de subsidie van de gemeente Nieuwegein.

Het resultaat in 2024 is weer in balans, wij hebben nu een klein overschot van € 1.010. In 2023, het voorgaande jaar, was het negatieve saldo ten laste van het Eigen Vermogen gebracht.

Het kleine overschot van € 1.010 hangt samen met meer ondernomen activiteiten vanuit de werkgroepen en hierdoor per saldo meer baten en verder door lagere huisvestingskosten.

Voorbeelden van deze additionele activiteiten vanuit de werkgroepen met extra baten zijn:

- klassenbezoek van de basisscholen van Nieuwegein voor het project de Limes. Dit is de grens van het Romeinse rijk die vroeger in deze streek liep. Veel basisscholen van Nieuwegein bezochten ons museum om kennis op te doen rond de Limes en de wijze waarop hier archeologie plaatsvindt. Deze activiteit is naar ons museum toe vergoed;
- de verkoop van boeken en dan vooral de boeken met betrekking tot de Canon van Nieuwegein en het boek 50 jaar Nieuwegein;
- de inmiddels 3^e cursus Geynologie, een goed bezochte cursus;
- de gidsen activiteit.

Naast additionele baten hebben we lagere kosten bij de exploitatie van het museum. De vergaderingen van het bestuur bijvoorbeeld werden na februari 2024 niet meer in het museum gehouden maar bij bestuursleden thuis. Dit als gevolg van de gebrekkige toegang tot het museum in verband met de bouwactiviteiten in het Natuurkwartier die overigens in 2025 nog voortduren met de nieuwbouw van de geitenstal.

Door de werkgroep cultuurhistorie is dit jaar veel werk verzet voor het maken van een verzamelalbum van twee dorpen naar één stad. Er zijn hiervoor veel uren gemaakt om dit mooie boekwerk te produceren. De kosten voor het boek en de plaatjes waren echter voor de supermarkt Plus Van Loon.

Naast hierboven genoemde voordelen op de begroting zijn er ook op bepaalde plekken minder baten en hogere kosten.

Door de hierboven reeds benoemde slechte toegankelijkheid van het museum in 2024 hebben we in overleg met de gemeente Nieuwegein besloten om de toegang vanaf half maart 2024 gratis te maken. Dit zorgde enerzijds voor lagere entree-inkomsten, maar anderzijds nam het reguliere bezoekers aantal flink toe. Deze toename kwam bijvoorbeeld ook vanuit de bezoekers van de

kinderboerderij of de wandelaars in het mooie park Oudegein. De contributiebaten in 2024 waren wat lager dan begroot doordat de ledenafmeldingen in 2023 niet in de begroting 2024 verwerkt waren. In 2024 is het ledental stabiel gebleven.

De automatiseringskosten waren hoger door extra investeringen in onder andere apparatuur voor de aansturing van de diverse schermen in het museum en de aanschaf van nieuwe Pc's. De reguliere bestuurskosten kwamen dit jaar lager uit, maar met het realiseren van nieuwe statuten waren notariskosten gemoeid, die overigens lager uitvielen dan we verwacht hadden. Om het proces verder op gang te brengen voor de vernieuwde expositie in het museum en het Voorhuis zijn voor advisering additionele uitgaven gedaan. Deze additionele uitgaven zijn gefinancierd door een gerichte donatie hiervoor door een van onze leden.

7 Museum

7.1 Beheer

In 2024 is het Voorhuis het gehele jaar in gebruik geweest van Reinaerde Nieuwegein en medewerkers van de Kinderboerderij.

Zowel het huidige museum als het Voorhuis hebben een groot achterstallig onderhoud. Er is een rapport betreffende uit te voeren onderhoudswerkzaamheden. Deze werkzaamheden zullen in het 1^e kwartaal van 2025 worden uitgevoerd.

Voor de herinrichting van het museum is de herinrichting projectgroep gesplitst.

Een deel van onze projectgroep oriënteert zich op de herinrichting van het museum, een ander deel op de bouwkundige herinrichting en technieken.

Voor het bouwkundige deel zijn we nu in overleg met de gemeente Nieuwegein. Tekeningen met een voorstel voor de herinrichting zijn bij de gemeente ingediend en in principe goedgekeurd. Er moet echter wel rekening gehouden te worden met de historische monumentale waarde van het pand. Hiervoor is nu een aanvraag gedaan bij de Gemeente. Hopelijk dat we begin 2025 goedkeuring krijgen op onze plannen om het Voorhuis samen te voegen met het huidige museum.

7.2 Collectie

Zonder twijfel stond dit jaar in het teken van het leren werken met het nieuwe collectieregistratiesysteem (CRS). Een tegenvaller was dat de upgrade naar Atlantis 7.0 niet door de leverancier gerealiseerd is. In de zomer stelden wij vast dat wij een goed zicht hadden op wat het systeem kan en hoe wij het willen gebruiken, althans voor de fysieke voorwerpen en het beeldmateriaal. Het is een meerjarenproject om van de huidige situatie naar de gewenste situatie te komen en in juni vond hierover overleg plaats met het Landschap Erfgoed Utrecht, dat een datawerkplaats opgericht heeft. In de 2de helft van het jaar hebben wij verschillende werkwijzen uitgeprobeerd. Het stappenplan dat daaruit naar voren is gekomen, wordt begin volgend jaar voor de eerste deelcollectie uitgevoerd en zal dan verder verfijnd worden. Steeds moet het stappenplan aangepast worden aan de deelcollectie die onder handen is. Bij ansichtkaarten, die jaren geleden in Adlib geregistreerd zijn, is de datacleaning omvangrijker dan bij foto's uit de collectie Van Zutphen die recent zijn ingevoerd. Het stappenplan zal naar verwachting circa 25 keer uitgevoerd worden.

In november is de zogenaamde publieksomgeving opgeleverd voor test. Dit is een beeldbank die via onze website te raadplegen is. Technisch werkt de koppeling met CRS goed. Een paar functionele aanpassingen zijn inmiddels gedaan en begin 2025 volgt na consultatie van gebruikers een nieuwe ronde. Daar zal waarschijnlijk een uitbreiding van filters bij horen. Een aanpassing die

ook zijn invloed heeft op eerdergenoemd stappenplan. Het live gaan van de publieksomgeving is ook het moment dat de HKN het Manifest Netwerk Digitaal Erfgoed zal ondertekenen. Hiermee onderschrijft de HKN het streven om digitale erfgoed informatie beter zichtbaar, bruikbaar en houdbaar te maken.

Sinds begin van het jaar beschikt de HKN over een mobiele fotostudio. Eind februari is in het depot in Vreeswijk gestart met het fotograferen en beschrijven van de niet geregistreerde fysieke objecten uit het Vreeswijks Museum. Tijdens dit proces werden afspraken gemaakt over de te registreren kenmerken van de objecten zoals afmetingen, conditie, materiaal en infocategorieën. Ook is onze kennis over de wijze waarop fysieke objecten opgeslagen moeten worden, aangevuld. Toen het museum dicht was wegens een wisseling van expositie is de fotostudio verplaatst naar Warsenhoeck en zijn daar de objecten uit de vaste expositie opnieuw gefotografeerd. Die actie liep uit op een grondige opruiming van de diverse ruimten in het systeem, waarbij niet geregistreerde objecten alsnog beschreven werden of afgestoten. Bijproducten zijn een nieuwe opzet van de standplaatscodering in Warsenhoeck en een duidelijk zicht op de te onderscheiden stappen in het registratieproces. Ruimtegebrek speelt ons wel parten bij het efficiënt uitvoeren van dit proces. De registratie van fysieke voorwerpen in zowel Vreeswijk als Warsenhoeck is voor 80-90% afgerond. Wel zijn er nog de nodige stappen te zetten in het op orde brengen van de data van deze objecten in Atlantis. Zo moet de nieuwe standplaatscodering nog doorgevoerd worden.

Bij de conversie van Adlib naar Atlantis hebben de boeken voor het eerst een unieke ID gekregen. Dat objectnummer is op de boeken aangebracht en daarmee is tevens een volledigheidsccontrole uitgevoerd. De resultaten zijn deels al verwerkt in Atlantis. De implementatie van Atlantis is ook de trigger om na te denken over het collectiebeleid. Zo is dit jaar besloten niet langer krantenknipsels te verwerken. Boeken, knipsels, allerlei soorten documenten noemen wij het “platte” archief. Dit soort objecten zijn slechts zijdelings meegenomen bij de beslissingen over vast te leggen data, schermen en presentatie.

In paragraaf 7.3 staat het overzicht van de schenkingen. Het betreft dit jaar geen omvangrijke schenkingen. De grote schenkingen van 2023 zijn slechts voor een klein deel verwerkt. Eind december omvatte het CRS 16.592 items, een toename van 854 ten opzichte eind 2023.

Vermeldingswaardig is de overname van 21 objecten uit de collectie van het Museum De Voorde in Zoetermeer, dat zijn deuren heeft gesloten. Het betreft rekvisieten die kenmerkend zijn voor de 70-er jaren. In september besloot het bestuur tot de aankoop van foto's die oorspronkelijk afkomstig zijn uit de verzameling van de heer Van Zutphen. De overdracht wordt begin 2025 geeffectueerd. Dat brengt de werkvoorraad voor registratie op ca. 1750.

De functie van collectiebeheerder werd ook dit jaar waargenomen. Wel werd de nieuwe functie van assistent-collectie beheerder Vreeswijk ingevuld en werd een functioneel beheerder Atlantis gevonden. Beiden spelen een belangrijke rol in het stappenplan. Verder leverde de werkgroep Beheer een flinke bijdrage aan de registratie in het depot en de opruiming in Warsenhoeck. Een paar andere vrijwilligers hielpen bij deeltaken. De werkgroep Collectie en Documentatie telt nu negen leden en zal in de toekomst verder moeten groeien. In de situatie waarin processen en systeem nog in ontwikkeling waren, was de coördinatie van alle deelprojectjes lastig.

Andere collectiezaken zijn slechts mondjesmaat aan de orde gekomen. Denk aan meerdere niet geregistreerde objecten uit het Vreeswijks Museum, die niet in de collectie van Warsenhoeck passen en waarvoor nog een bestemming gezocht moet worden. Over de collectie Nieuwegein is wel gebrainstormd, maar dat heeft nog geen concreet plan opgeleverd.

7.3 Schenkingen 2024

19-1-2024

HKN

1 Zwarte map met showtassen met div.
inhoud Losse foto's

12-2-2024	HKN	10 kopergravures
26-2-2024	HKN	1 doosje met lakstempel en 2 wasstiften
6-9-2024	HKN	21 diverse objecten
22-9-2024	HKN	1 multiplex plankje met dorpstafereel
22-9-2024	HKN	1 NS-afd, Educatieve Voorlichting SUN-editie
		1 West Nederland brochure opening tramtraject
		1 drie rittenkaart behorende bij brochure
22-9-2024	HKN	1 Geprint e-mailbericht inz Nedereindseplas
		1 Rapport De Put van Weber
		3 Pasjes NOB, IADS en Verband Deutscher Tauchlehrer
1-10-2024	HKN	1 aquarel St. Nicolaaskerk te Jutphaas
4-11-2024	HKN	1 Gevelsteen Huis de Geer 1648 (was een bruikleen)
11-12-2024	HKN	1 Halfrond houten kozijn van hoofdingang "De Wiers"

In het kader van de Wet op de Privacy zijn de namen van de schenkers niet vermeld.

7.4 Bruiklenen

Door HKN zijn op 11 december 2024 aan het Provinciaal Depot voor Bodemvondsten 47 dozen van de vindplaats Nieuwegein Blokhoeve en 30 dozen van de vindplaats Nieuwegein Huis de Wiers geschonken. Voor een aantal vondsten uit deze vindplaatsen, die nu geëxposeerd worden in het museum, worden bruikleenovereenkomsten opgesteld.

7.5 Museumregistratie en museumnorm

Museum Warsenhoeck heeft een officiële registratie als museum sinds september 2013. Om een dergelijke certificatie te krijgen moet men aan verschillende criteria voldoen.

Steekproefsgewijze wordt daarna getoetst of nog steeds voldaan wordt aan de verschillende criteria die gesteld worden aan certificatie. Tot nu toe is het Museum niet ingeloot voor een dergelijke toetsing. Eind december 2023 werd bekend dat het Museumregister besloten heeft tot een strategische heroriëntatie, die ook tot een andere manier van toetsen zal leiden. Het bestuur van het Museumregister werkt onder andere aan verbeterde procedures, ondersteund door een nieuwe ICT-omgeving.

8 Cultuurhistorie

8.1 Informatieborden 't Gein/Klooster Nazareth

Na het uitbrengen van verschillende versies zijn beide borden in het verslagjaar geplaatst. Het bord *De verdwenen stad 't Gein* is op 10 juni onthuld, het bord *Het verdwenen Klooster Nazareth* op 1 oktober. Op een cortenstalen zuil, voorzien van de tekst en het logo “Zie meer in Nieuwegein”, is als een lezenaar een bord van 70 cm x 50 cm geplaatst. Op het bord staat in kernachtige bewoordingen wat op de locatie is gebeurd. Voor verdere informatie wordt via een QR-code verwezen naar achtergrondinformatie op de website. Begin 2025 is deze zaak (zaaknummer 1006596) gesloten.

8.2 Historische straatnaamborden

Wegens andere prioriteiten en de verdeling van beschikbare subsidiebudgetten, is dit project niet uitgevoerd. Het wordt opgenomen in de plannen voor 2025.

8.3 Doorslagsluis

De uitvoering van de renovatie van de Doorslagsluis is in 2023 afgerond. Een HKN-notitie over de herbestemming van de sluisdeuren van 6 juni 2022 is vooralsnog niet uitgevoerd. Grootste struikelblok vormt de mogelijkheid om de enorme deuren te kunnen verzagen. Dit zal een fikse investering vergen, waarvoor op dit moment geen financiën beschikbaar zijn. Mogelijk biedt de ontwikkeling van het terrein Zeepfabriek (zie hoofdstuk 8.4) een mogelijkheid om de deuren op dat terrein een goede bestemming te geven.

8.4 Project Zeepfabriek

Na de sluiting van Ecolab is de gemeente gestart met het opstellen van een ontwikkelkader voor het grote terrein dat achterblijft. Via de voorzitter is de HKN vertegenwoordigd geweest bij het mede vormgeven van dit ontwikkelkader. Naast woningbouw zijn er legio mogelijkheden om deze unieke locatie te ontwikkelen tot 'a place to be'.

8.5 Project Jan Blankenbrug

Dit jaar is via de Stichting Jan Blanken het initiatief gestart om twee monumenten voor de verdwenen Lekbrug te maken. Vier bewaard gebleven delen van de oude boogbrug worden verwerkt in twee identieke metalen sculpturen die tegenover elkaar, elk aan weerszijden van de Lek, worden geplaatst. Nu de financiële toezeggingen gestand zijn gedaan, wordt er nu gewerkt aan het verkrijgen van de noodzakelijke vergunningen. De verwachting is dat de monumenten in 2025 worden geplaatst.

8.6 Project klooster Nazareth

Tijdens de viering van 600 jaar Klooster Nazareth zijn twee van de drie onderdelen al in 2023 gerealiseerd: het maken van de pseudo-ruïne en het opvoeren van een toneelvoorstelling in De Kom. Een derde onderdeel, het maken van een virtuele route door het parkgebied Oudegein, is nog niet uitgevoerd. De vertraging had te maken met het ontwikkelen van een virtuele route Rondje Schippersdorp, afgerond in juni en de werkzaamheden op het Natuurkwartier. Uitvoering van dit plan (zaaknummer 1061562) wordt verplaatst naar 2025.

9 Publieksbereik

1. Website

De website had in het jaar 2024 een uniek bezoekersaantal van 1.927.

In totaal waren er 18.184 bezoeken, het aantal weergaven van de pagina's bedroeg 21.660.

2. Facebook

Actuele informatie over lezingen, tentoonstellingen en andere evenementen worden ook op Facebook gepubliceerd.

Er zijn in het afgelopen jaar in totaal 25 berichten geplaatst.

Eind 2024 telde de pagina van de Historische Kring 819 volgers.

Er zijn gedurende het jaar 5.286 weergaven geweest, met een bereik van 8.072.

De berichten met het hoogste bereik waren in het afgelopen jaar:

- De Nieuwe Cronyck is er weer (9 januari) 4.068
 - Infobord 't Gein onthuld 3.450
 - Nieuwegein lezing: Naamgeving in Vreeswijk 3.005
- Er werd op alle berichten in totaal 460 keer gereageerd.

Van het aantal volgers is 57,3% vrouw en 42,7% man.

Van deze volgers komt 63,5% uit Nieuwegein, 7,8% uit Utrecht en 2,9% uit IJsselstein.

(bron: *Meta Business Suite*)

10 Samenwerking

10.1 De 2 E's

De formele overleggen tussen HKN en Museumwerf werden dit jaar ingewisseld voor bijpraatmomenten. Beide organisaties zijn bezig met herpositionering en wisselen hun ervaringen uit. Ook treffen de voorzitter van de HKN en de directeur van de Museumwerf elkaar regelmatig bij andere overleggen. Vaak zijn zij gangmakers voor lokale activiteiten. De jaarlijkse evaluatie met de eindredacteur van de Cronyck De Geyn werd uitgesteld omdat de auteursrichtlijnen pas eind december afgerond werden.

10.2 Natuurkwartier

Het Natuurkwartier (NK) stond dit jaar vooral in het teken van slopen en opbouwen. Het oude MEC-gebouw is inmiddels vervangen door een nieuw, groter en duurzamer gebouw.

Werkzaamheden aan het terrein rondom het MEC worden begin 2025 afgerond. Aan het eind van het jaar werd duidelijk dat de geitenstal eenzelfde lot ondergaat: het oude afgebroken en een nieuw, groter en duurzamer gebouw wordt in 2025 gerealiseerd.

Deze werkzaamheden hebben een keerzijde: de bereikbaarheid van het NK is er niet beter op geworden. Nu de kinderboerderij helemaal is afgesloten, is het museum echt helemaal afhankelijk van bezoekers die op de juiste wijze naar het museum worden verwezen. Die verwijzing laat nog altijd zeer te wensen over.

10.3 De Vaart van Nieuwegein

Dit jaar heeft deze groep opnieuw de Dag van de Vaart georganiseerd, deze keer met een aftrap in Jutphaas. Door werkzaamheden aan de Wiersebrug werd een soepele vaarverbinding tussen noord en zuid helaas niet mogelijk. De sfeer in Jutphaas werd er niet door verstoord.

De kerngroep Vaart van Nieuwegein heeft in elk geval besloten door te gaan met het organiseren van deze activiteit, zij het met een wat strakkere planning.

10.4 Gemeente

Samenwerking bij de verschillende projecten: zie hoofdstuk 8.

Parelroutebordjes: HKN verzamelt gegevens van de borden waarop de informatie onjuist of onvolledig is en/of waar spelfouten op staan.

Nieuwegein eeuwenoud:

In het gebied ten zuidwesten van de Plofsluis zal een monument worden geplaatst dat herinnert aan de vondsten die in het Klooster zijn gedaan. Tegelijkertijd verwijst dit monument ook naar activiteiten en locaties in de stad die daarmee in verbinding staan.

Een en ander wordt in de loop van 2025 verder uitgewerkt. De HKN is aanwezig bij de besprekingen en de uitwerking van de plannen.

10.5 Overige partners

De Tweede Verdieping werd de Bibliotheek Nieuwegein, maar aan de samenwerking veranderde niets. Het atrium van het Stadshuis onderging dit jaar een complete metamorfose. Van een kale, onvriendelijke ruimte veranderde het in een ontmoetingsplek waar het meer en meer bruist van activiteiten. In de Nieuwegeinstraat (het subterre in het Atrium) zijn enkele kleine vitrines door de HKN in gebruik genomen. Vanwege de verbouwing van het Stadshuis werden de lezingen op andere locaties gehouden. Ook dit jaar kreeg de HKN de gelegenheid meubilair en apparaten die overbodig werden door de verbouwing, over te nemen. Met het oog op de herinrichting van het museum werd daar gebruik van gemaakt.

Een andere vaste partner is Landschap en Erfgoed Utrecht, die netwerkbijeenkomsten en cursussen op het gebied van erfgoed organiseert. Adviseurs Erfgoededucatie ondersteunden bij het aanpassen van het lesprogramma Limes voor bezoek aan het museum. Ook het lesprogramma “Dit herdenken wij” wordt aangepast: een bezoek aan de tentoonstelling “Jong in de oorlog” vervangt de rondleiding. De digitale erfgoedcoaches zijn vraagbaak op het gebied van digitalisering van erfgoed. Dit jaar startte de data-werkplaats, die ondersteuning biedt bij vooral datacleaning. Met Het Utrechts Archief vond een verkennend gesprek plaats over de vorming van de collectie Nieuwegein, zodat beide verzamelprofielen elkaar versterken. Concreet is de samenwerking waarbij vrijwilligers van HKN foto's uit de collectie van het HUA beschrijven. Vaak is alleen bekend dat de foto's in Nieuwegein genomen zijn.

De samenwerking met Fotogein is ondanks de afgesproken doorstart niet van de grond gekomen. Met een nieuwe coördinator bij Fotogein, die ook vrijwilliger bij de HKN is, wordt in 2025 een nieuwe poging gedaan.

11 Projecten

11.1 Herinrichting Museum / het Voorhuis.

Dit hoofdstuk kent drie verschillende deelaspecten:

- A De herinrichting van het museum
- B De fondsenwerving
- C De ontwikkelingen met betrekking tot het Voorhuis

A Herinrichting van het museum

De projectgroep kon onder leiding van Peter de la Mar flinke voortgang boeken. Inmiddels is duidelijk dat het Verhaal van Nieuwegein aan de hand van zes landschappen zal worden verteld: Periode 1. Leven in een natuurlijk landschap. (De mens past zich aan de natuur aan.) 300 000 v. Chr. – 450 n. Chr.

Periode 2. Leven in een agrarisch cultuurlandschap. (De mens zet het landschap naar zijn hand.) 450-1500

Periode 3: Leven langs de Vaartsche Rijn 1500-1850

Periode 4: Leven in een geïndustrialiseerd landschap 1850-1940

Periode 5: Leven in een stedelijk landschap 1940-1971

Periode 6: Leven in het Nieuwegein van nu 1971-nu

Er zijn drie ontwerpbureaus benaderd die gevraagd werden een presentatie op te stellen aan de hand van de ideeën die de projectgroep had uitgewerkt, rekening houdend met de ruimtes die in het Voorhuis beschikbaar zouden kunnen komen. Daaruit is één bureau gekozen waar de projectgroep mee samenwerkt om een bid-boek tot stand te brengen.

B De fondsenwerving

Er is een lijst met fondsen opgesteld en een begroting gemaakt. De bedoeling is om de fondsen te benaderen om een financiële bijdrage te leveren voor de uitwerking van de nieuwe museale presentatie.

Tevens worden mogelijkheden voor crowdfunding onder de leden / inwoners van Nieuwegein onderzocht. Het verdient aanbeveling om een dergelijke actie te koppelen aan een concreet doel *C Ontwikkelingen rond het Voorhuis*

Om het Voorhuis bij het huidige museum te betrekken, zullen ingrijpende aanpassingen nodig zijn. Op dit moment is het beschikbare budget absoluut ontoereikend. Onderhandelingen met de gemeente verlopen wat moeizaam. Momenteel is een principeaanvraag ingediend bij het omgevingsloket om toestemming te verkrijgen om de noodzakelijke aanpassingen te mogen uitvoeren.

Gekeken wordt of fondsen kunnen bijdragen aan de financiering van de aanpassingen aan het Voorhuis.

Groot onderhoud is in het jaar 2025 voorzien, evenals afwerking van schade wegens wateroverlast in het huidige museum. Eind 2024 werd duidelijk dat alsnog gelden beschikbaar komen om ook verduurzaming mee te nemen in de plannen.

12 Verslagen van werkgroepen

12.1 Collectie en documentatie – coördinator Diny Gathier

In de loop van dit jaar is onze groep uitgebreid met twee nieuwe leden: Anton van den Bosch en Egbert Stoffels. De Werkgroep Collectie en Documentatie bestaat nu uit negen vaste leden, die regelmatig assistentie krijgen van andere vrijwilligers voor specifiek onderdelen.

Gedurende dit jaar zijn we er handiger in geworden onze werkzaamheden uit te voeren in het nieuwe programma “Atlantis”. Langzamerhand zijn we meer gewend geraakt aan de andere invoermethodes en geschiedt dit steeds meer automatisch.

De invoer van de objecten uit het Vreeswijks museum is grotendeels verwerkt.

Aan de archivering van de collectie van Van Zutphen wordt nog gewerkt.

De overgenomen collectie van museum De Voorde is zo goed als geheel opgenomen in “Atlantis”.

De boeken zijn voorzien van het nieuwe “Atlantis-B-nummer”. Het opplakken van de gele stickers (nieuwe nummers) is bijna voltooid.

12.2 Beheer en ICT – coördinator Ton van de Water

De jaarlijkse onderhoudswerkzaamheden zijn uitgevoerd, aan

- Noodverlichting, alle oude type noodverlichtingsarmaturen zijn vervangen door LED-armaturen;
- Inbraaksignaleringsinstallatie inclusief rookmelders;
- Blusmiddelen en blushaspels;
- Luchtbehandelingsinstallatie inclusief reinigen luchtfilters;
- Cv-installatie met tijdelijk goedkeuring gasafvoerkanaal;
Huidige gasafvoerkanaal voldoet niet aan de nieuwe eisen maar omdat in 2025 een verbouwing zal plaats vinden (Voorhuis) kan dit voorlopig zo blijven zitten. Helaas zijn we nog niet begonnen met de verbouwing en hebben we weer uitstel gekregen;
- Controle op de elektrische installatie en elektra groepenkast.

Dit jaar hebben we veel wateroverlast gehad waardoor regelmatig de vloeren in het museum blank stonden. Bij de gemeente is aangedrongen om drainage aan de Oost- en Noordzijde aan te

leggen zodat het grondwater sneller afgevoerd kan worden. Deze drainage is eind september aangelegd. Vanaf dat moment hebben we geen wateroverlast meer gehad.

Ook zijn we begonnen met een domotica installatie. Doel hiervan is om o.a. onnodig energie verbruik van elektra te verminderen.

Begin van het jaar zijn we van een koperen internetverbinding overgegaan naar glasvezel. De snelheid is tevens extra verhoogd.

12.3 Communicatie - coördinator Ton Vis

De Werkgroep Communicatie heeft ten doel om de activiteiten van de Historische Kring Nieuwegein bekend te maken en te promoten onder een breed publiek, zowel naar de eigen leden toe als publiek buiten de vereniging. Daartoe staan de werkgroep de volgende middelen ter beschikking:

1. Cronyck de Geyn

Dit is een geïllustreerde kwartaaluitgave die uitgebracht wordt in samenwerking met de Museumwerf Vreeswijk. De uitgave wordt gratis verspreid onder de leden van de HKN en de Museumwerf, daarnaast is de Cronyck te koop bij de Bruna winkels in Nieuwegein.

2. Tweemaandelijks Nieuwsbrief

De maandelijkse Nieuwsbrief wordt via email verspreid onder de leden van de HKN waarvan het email adres bekend is. De nieuwsbrief bevat onderwerpen die het museum betreffen zoals exposities en lezingen, maar ook informatie over de Historische Kring Nieuwegein, excursies, stadswandelingen enzovoort. Ook activiteiten van andere erfgoedinstellingen in de regio worden, voor zover beschikbaar, gemeld. De gegevens worden verzameld door de secretaris van de vereniging.

3. Website

Op 1 november 2023 is een geheel vernieuwde website van de Historische Kring/Museum Warsenhoek live gegaan. Op deze website worden op een zo overzichtelijk mogelijke manier alle activiteiten en wetenswaardigheden over de Historische Kring Nieuwegein en Museum Warsenhoek vermeld.

4. Facebook

Actuele onderwerpen die het museum of de vereniging betreffen worden via Facebook aan een breed publiek bekend gemaakt, vlak voordat zo'n activiteit plaatsvindt. Het kan als extra reminder gelden voor de activiteiten die op de website staan vermeld.

Werkgroep Communicatie

De werkgroep bestond in 2024 uit de volgende personen:

Ton Vis	coördinator, website, Facebook, redactie Cronyck
Annie van Rees	eindredacteur Cronyck de Geyn
Wolfgang Herrlitz	lezingen, redactie Cronyck, activiteitenagenda
Sjaak Boone	lezingen, excursies, redactie Cronyck
Kees van der Heijden	redactie Cronyck
Michiel Ridderikhoff	opmaak van de Cronyck

Kees van der Heijden is eind 2024 toegetreden tot de redactie van de Cronyck en de Werkgroep Communicatie.

Excursies

In 2024 zijn door de Werkgroep Communicatie de volgende excursies en bezoeken gerealiseerd:

- 20 april Bezoek aan Natuurpark De Biesbosch, met vaartocht en bezoek aan een eendenkooi
- 25 mei Bezoek en rondleiding door Kasteel Amerongen
- 21 sept. Bezoek aan Panorama Mesdag en museum De Mesdag Collectie
- 7 november Bezoek aan de tramremise Nieuwegein met introductie en rondleiding

Lezingen

Er zijn in 2024 verschillende lezingen georganiseerd door de Historische Kring, in veel gevallen in samenwerking met de Bibliotheek Nieuwegein. Door een verbouwing van het Stadhuis zijn de meeste lezingen op andere locaties gehouden zoals in het Museum of in buurtcentra.

- 29 februari Sander Wassink – Eendenkooien
- 18 maart Piet den Hartog – Historische boerderijen (na de AV)
- 11 april Bart Jan Damstra – Verdedigingswerken in Vreeswijk
- 2 mei Ad van Liempt – Hier is het gebeurd
- 12 sept. Siety Meijer – De “Route Napoleon”
- 31 oktober Bart Jan Damstra – Naamgeving in Vreeswijk

12.4 Cultuurhistorie – coördinator Arie van Mameren

In 2024 bestaat de werkgroep uit 12 leden. Om de veertien dagen is er op zaterdagmorgen een bijeenkomst in het museum waar Henk Valkenet met enige regelmaat bij aanschuift.

Deponering collectie archeologie

In 2024 is de eerste fase van de deponering van de collectie archeologie van de Historische Kring Nieuwegein aan het Provinciaal Depot voor Bodemvondsten Utrecht afgerond. Het betreft de projecten Blokhoeve en Huis de Wiers. Het gaat in totaal om 77 dozen met archeologische vondsten en bijbehorende digitale documentatie. De analoge documentatie blijft voorlopig bij de Historische Kring Nieuwegein.

Na overdracht van de projecten zijn deze eigendom van de provincie Utrecht en kan de Historische Kring objecten voor exposities in bruikleen krijgen.

Er wordt verder gewerkt aan diverse projecten in de GIS-applicatie (combinatie databases en kaartlagen) en aan een verbeterde en geactualiseerde uitwerking van ‘Digitaal Nieuwegein’. Ook wordt gewerkt aan een maquette van de, in 1820 afgebroken, Nicolaaskerk op het Kerkveld. In 2024 zijn vragen binnengekomen naar informatie o.a. over een boerderij op de Nedereindseweg, over de Ten Baanstraat en over de Dwelfsloot (gelegen tussen de polders Papendorp/Galecop en Westraven).

Een aantal leden van de werkgroep heeft een artikel geschreven voor Cronyck de Geyn, er zijn informatieve bijdragen geleverd aan wissel-exposities, er is meegewerkt aan Geynologie, lezingen gegeven en excursies verzorgd.

Enkele leden zijn bezig met historisch onderzoek die mogelijk kunnen leiden tot een artikel in de Cronyck.

Daarnaast werd door leden van de werkgroep een plaatjesverzamelalbum samengesteld. Het verzamelalbum is uitgebracht door PLUS Van Loon.

Als werkgroep denken wij mee m.b.t het vraagstuk herinrichting/uitbreiding van het museum.

12.5 Educatie

Zoals onder hoofdstuk 5.3 al aangegeven kent de werkgroep vanaf april ook geen waarnemend coördinator meer. Ondanks de zeer magere bezetting van de werkgroep kon een groot aantal schoolklassen in het kader van het project Limes een bezoek aan het museum brengen. Ruimte voor het ontwikkelen van nieuwe initiatieven ontbreekt echter vanwege onvoldoende capaciteit.

12.6 Exposities – waarnemend coördinator Frank Seller

In het verslagjaar 2024 is er allereerst aandacht geweest voor de voortgang van de expositie die op 8 november 2023 is geopend, met als titel: *Van KERK tot ZERK*. Daarin is de geschiedenis van de kerken getoond, met hun erfgoed, en met aandacht voor de kerkhoven van Geyn, Vreeswijk en Jutphaas en dat alles gecombineerd met religieus erfgoed dat bij mensen thuis te vinden is. Vanaf 24 november 2023 hebben we de replica's van de rouwborden samen met de afbeeldingen van de vijf ramen uit de Barbarakerk geëxposeerd op de expositiewand van de Tweede Verdieping, de bibliotheek in het Stadhuis. Dit als aanmoediging een bezoek te brengen aan Warsenhoeck voor de lopende expositie of voor de originele rouwborden die vanaf 9 februari opnieuw op de Kunstzolder te zien waren tot en met 19 maart 2024. De expositie kreeg veel positieve reacties van met name oudere bezoekers die veel voorwerpen uit hun eigen jeugd herkenden aan de hand van de geëxposeerde particuliere bruiklenen. Dat leverde veel levendige gesprekken op wanneer de bezoekers met elkaar hun herinneringen aan de religieuze voorwerpen uit hun eigen jeugd uitwisselden. De expositie *Van Kerk tot Zerk* is gesloten op Tweede Pinksterdag, een toepasselijke dag voor dit onderwerp.

Al meteen in januari van het verslagjaar zijn de leden van de werkgroep begonnen aan twee projecten. In de eerste plaats de voorbereidingen voor de najaarsexpositie 2024 over vervoer en verbinding via Vreeswijk. In de tweede plaats de voorbereidingen voor een grote expositie in 2025 over herinneringen aan de Tweede Wereldoorlog, waarover de oudste inwoners van Jutphaas en Vreeswijk nu nog kunnen vertellen. Een oproep in de Cronyck was een duidelijk startschot voor onze leden en voor andere geïnteresseerden zichzelf of anderen aan te melden voor het vertellen van verhalen over vroeger-in-de-oorlog. Intussen was er al een begin gemaakt met een filmproject over de schietpartij van 7 mei 1945 in Jutphaas, nadat bij de rondleiding in mei 2023 Jan Scholman antwoordde: "Ja, ik was er bij."

Op zondag 9 mei werd de expositie *'40 Jaar Sneltram'* geopend met een toespraak van gedeputeerde André van Schie over de geschiedenis en toekomst van het openbaar vervoer in en rond Nieuwegein. Bij de opening waren enkele oudgedienden van West Nederland en diens rechtsopvolgers aanwezig die elkaar en anderen verhalen vertelden over de beginjaren van de sneltram en de vele wisselingen van exploitanten in de jaren die volgden. Dat was aanleiding voor de werkgroep om in het publieksprogramma van deze expositie een reünie te organiseren voor oud-trambestuurders en oud-remisepersoneel. Op 22 september voerden ruim vijftientig ervaringsdeskundigen van het sneltramwezen met elkaar en met anderen uiterst levendige gesprekken. De borrel aan het eind van de reünie eindigde later dan gepland en had nog langer kunnen duren als het bier niet eerder op was geweest. Leden van de werkgroep hebben die middag een aantal verhalen van de aanwezigen vastgelegd met hun iPhone. Korte tijd later werd dank zij de reünie aan de expositie nog een compleet trambestuurdersuniform toegevoegd. Voor de HKN-leden werd bovendien in november een excursie naar de tramremise georganiseerd. In het verslagjaar telde de werkgroep aanvankelijk zes leden, maar in de loop van het jaar zijn twee projectleden toegetreden om de gestelde doelen voor het verzamelen van verhalen-van-vroeger (*oral history*) te halen. De werkgroep overlegde meestal op maandag buiten het museum,

maar voor het overleg met de leden van de werkgroep Beheer ook een aantal malen in het museum zelf.

12.7 Gidsengroep Jutphaas – coördinator Frans Horst

1 Algemeen

Sinds 2022 zijn wij actief. Ondanks het verspreiden van 300 visitekaartjes en extra persacties valt de belangstelling 'op specifieke aanvraag' via gidsenjutphaas@museumwarsenhoeck.nl nog wat tegen. Opvallend voor dit jaar een drietal aanvragen van twee bedrijven en het gemeentelijk 'Buddy to Buddy project'. Mogelijk dat alle drie de instanties ook voor 2025 aanvragen gaan doen.

2 Gidsen Jutphaas

Johan Steen, Marijke van Overbeek, Berna & Frans Horst (Henk Valkenet is achtervang).

3 Overleggen Gidsengroep Jutphaas

Alhoewel er veel bespreekpunten zijn, is er dit najaar geen vergadering geweest. Hopelijk lukt dat in januari 2025. Gespreksthema's; terugblik over 2024, onderlinge taakverdeling, planning, verbeteren afstemming, communicatie, herkenbaarheid. De komende tijd wordt gewerkt aan een actualisatie van de rondleiding.

4 Onbetaalde rondleidingen (totaal # 90 pers.)

Dag van de Vaart: 14 april om 11.00 uur; 3 pers. en om 14.00 uur; 17 pers.

Herdenking 2^e WO: 7 mei (HV); > 40 pers.

Monumentendagen beide om 14.00 uur; zaterdag 14 sept. 6 pers. en zondag 15 sept. 10 pers.

Cursus Geynologie: 5 okt. circa 20 pers.

5 Betaalde rondleidingen (overgemaakt aan de HKN) (totaal # 59 pers.)

17 mrt. 3^e zondag van mrt.; voorjaarsrondleiding werd i.v.m. slecht weer verplaatst naar 26 mei
Toen 9 pers. á € 5,-/pp. geeft € 27,50 (leden HKN € 2,50).

10 april Op aanvraag WoonIn, 12 pers. á € 5,-/pp geeft € 50,- (is max.)

4 juni Vaartocht incl. rondleiding(HV); 7 pers. geeft € 35,-

18 juni; Op aanvraag MOVIR, 9 pers. á € 5,-/pp geeft € 45,-

13 okt.; 2^e zondag van okt.; najaarsrondleiding: geen klandizie (persbericht te laat).

3 nov.: Op aanvraag 'Buddy to Buddy': 22 pers. € 50,-

Totaal aan inkomsten tbv de HKN: € 207,50 incl. BTW.

12.8 Gastvrouwen -heren – contactpersoon Bets Rijdes

Op 1 januari 2024 had de HKN voor Museum Warsenhoeck in totaal 21 gastvrouwen en gastheren. Op 31 december 2024 was het aantal 20. Er zijn het afgelopen jaar enkele vrijwilligers vertrokken vanwege gezondheidsproblemen of tijdgebrek. Het museum kan altijd nieuwe gastvrouwen en gastheren gebruiken. Daarom weer een oproep aan iedereen om in zijn/ haar omgeving op zoek te gaan naar nieuwe vrijwilligers voor de functie van gastvrouw of gastheer. Alleen met nieuwe aanwas kunnen wij de maximale dienstverlening blijven bieden aan de bezoekers van ons museum.

Halfjaarroosters

Ook het afgelopen jaar zijn de roosters weer opgesteld. Het blijft altijd een heel gepuzzel. In principe staan de gastvrouwen en gastheren volgens een vast rooster ingedeeld, waarbij men bij

mogelijke conflicten wordt gevraagd dit zelf op te lossen en pas daarna de coördinator te benaderen. Dit werkt naar genoegen van eenieder.

Informatie

Informatie over nieuwe exposities en andere wetenswaardigheden zijn per email verzonden aan de gastvrouwen en gastheren. Dit jaar is voor elke nieuwe expositie weer een preview gehouden waarbij door de coördinator van de Werkgroep Exposities uitleg werd gegeven over de komende exposities.

12.9 Kunstexposities – coördinator Aleksandra Govers

Het jaar 2024 was rijk aan exposities op de Kunstzolder.

1. Expositie “Vlaggen”, het project van ImSook Yoo, duurde van 26 november 2023 tot 4 februari 2024. Naast het eigen werk van ImSook werd het publiek uitgenodigd om lege doeken als vlaggen (thuis) te bewerken. Het resultaat daarvan - elf bewerkte doeken/vlaggen - werd na enkele maanden getoond op de Kunstzolder.
2. Van 11 februari tot 17 maart was de expositie van de rouwborden weer terug op de Kunstzolder.
3. Een solo-expositie van Liz Ditters - 9 juni tot en met 21 juli.
4. Een solo-expositie van Iwona Kobryn - 28 juli tot en met 8 september.
5. "Verbinding" 15 september tot en met 3 november
De Nieuwegeinse kunstenaars hebben aan een thema gewerkt dat te maken had met de verbinding tussen Vianen en Nieuwegein. Onder andere werden uitbeeldingen van de oude Lekbrug in de werkstukken verwerkt.
Het plan was om ook Vianen bij het project te betrekken maar het was helaas niet gelukt. Niemand van achter de Lek had daar belangstelling voor.
6. Een solo-expositie van Juul Böge-man 10 november tot en met 5 januari 2025.

BIJLAGE 1

Activiteiten overzicht 2024 – Historische Kring Nieuwegein

Vergelijking activiteiten HKN 2023, 2024 op hoofdlijnen	2023	2024	verschil
Reguliere bezoekers museum	893	1.575	682
Bijzondere activiteiten in museum	1.086	1.132	46
Activiteiten buiten museum	870	669	-201
totaal vergelijking 2023 en 2024	2.849	3.376	527

In bovenstaande tabel zien wij veel meer reguliere bezoekers in 2024 ten opzichte van 2023. Een belangrijke reden hiervoor is de gratis entree vanaf maart 2024, zie ook de tabel hieronder. In bovenstaande tabel zien wij 201 bezoekers buiten het museum. Dit kan gerelateerd worden aan een grote voorstelling over klooster Nazareth in de Kom in 2023. Zo'n grote voorstelling was er niet in 2024. De gidsenactiviteit in Jutphaas (buiten het museum) neemt toe in 2024.

Weer een mooie volle cursus Geynologie in 2024. Deze activiteit vindt plaats over heel Nieuwegein, op allerlei plaatsen.

Regulier aantal bezoekers regulier per maand	aantal betalend	aantal volwassen gratis entree	aantal kinderen	aantallen bezoek in museum 2024	aantallen bezoek in museum 2023
januari	25	48	4	77	84
februari	29	34	6	69	67
maart	15	61	17	93	65
1e kwartaal 2024	69	143	27	239	216
april		159	42	201	67
mei		94	34	128	103
juni		85	16	101	56
2e kwartaal 2024		338	92	430	226
juli		88	36	124	68
aug		169	86	255	101
sept		115	42	157	75
3e kwartaal 2024		372	164	536	244
okt		116	48	164	50
nov		108	38	146	45
dec		56	4	60	112
3e kwartaal 2024		280	90	370	207
totaal 2024	69	1.133	373	1.575	893

In bovenstaande tabel zien wij de activiteiten per maand voor alle reguliere bezoekers van het museum. In deze tabel zien wij goed het effect van de gratis openstelling van het museum in maart 2024. Er komt door de gratis entree ook een andere groep bezoekers binnen. Deze andere bezoekers zijn personen die reeds in het park of bij de kinderboerderij waren en hierna het museum bezochten. De verbouwing in het Natuurkwartier die in 2025 ook nog plaatsvindt zal ook een effect op het bezoekersaantal hebben gehad. In de voorgaande tabel is een toelichting gegeven op de reguliere bezoekers van het museum.

In onderstaande tabel zien wij voor 2024 in het linker deel van de tabel de bijzondere activiteiten in het museum in 2024 en in het rechter deel de activiteiten buiten het museum. Dit jaar minder lezingen in het museum ook in verband met de bereikbaarheid door de reeds genoemde verbouwing in 2024.

In oktober zijn kinderen van het basisonderwijs in het museum langs geweest om te proeven aan archeologie rond de Limes specifiek voor Nieuwegein.

Helemaal onderaan zien wij de mooie kunstexposities die op de tweede verdieping van het museum zijn neergezet.

We zien bij de bezoekers bij activiteiten van de HKN buiten het museum eerst een vijftal zeer interessante lezingen die gehouden zijn op verschillende locaties in Nieuwegein, een aantal toespraken, de cursus Geynologie, een wandeling en een fietstocht en verder naar beneden de gidsactiviteiten en tenslotte de excursies.

	2024		2024
	bezoekers in museum, niet regulier		bezoekers buiten het museum
lezing verdedigingswerken Vreeswijk, Bart-Jan Damstra, april	44	ALV en lezing met Piet den Hartog over historische boerderijen - maart	50
reunie oud trambestuurders , september	78	lezing door Ad van Liempt over oorlogsplaatsen in Duitsland	60
kinderen van kampweek sport BSO in museum, augustus	85	lezing door Siety Meijer over Route Imperiale Classe no 2	52
basisonderwijs - voorjaars-vakantie - februari	70	lezing door Bart Jan Damstra over naamgeving in Vreeswijk	24
basisonderwijs - Limes, archeologie lessen - oktober	360	lezing door Sander Wassink over eendenkooien	6
		spreken bij Dit herdenken wij - april	30
		herdenking 2e WO door Henk Valkenet - mei	40
		Informatiegesprek bij Villa Johanna bij Dag van de Vaart door Henk - april	8
		Informatiegesprek bij kasteel Rijnhuizen bij Dag van de Vaart door Henk - april	5
Geynologie 3 in museum - start - februari	22	cursus Geynologie 3 - 2024 vanaf februari	174
keizer Napoleon in museum voor oorkondes - juli	81		
Monumentendag - september	43	rondleiding met Woonin in Jutphaas met Marijke van Vliet - april	12
Dag van de Vaart - april	158	gidsen, bij Dag van de Vaart - april	20
		gidsen, excursie vanaf Kerkveld - mei	9
		gidsen, rondleiding door Marijke van Vliet, vertrek bij Kerkveld - sept	6
opening expositie Iwona Kobruyn - juli	39	gidsen, rondleiding door Jutphaas, door Johan - sept	10
opening kunstexpositie Verbinding - september	59	gidsen, Henk Valkenet tijdens monumenten dag als Napoleon van dienst - sept	27
opening expositie 40 jaar sneltram - maart	93	gidsen, rondleiding voor bedrijf MOVIR - juni	9
		gidsen, rondleiding buddy to buddy - november	22
		gidsen, vaartocht met Henk Valkenet - juni	7
		schemerwandeling Nieuwegein Noord door Henk Valkenet - sept	12
		fietstocht Plus Cafe Met Henk Valkenet - juli	12
		excursie naar Panorama Mesdag in Scheveningen met mmv Sjaak Boone - sept	9
		middag excursie kasteel Amerongen - mei	15
		dagexcursie Biesbosch	50
totaal	1.132		669
	in jaar 2023		in jaar 2023
	1.086		870

BIJLAGE 2

Website

Maand	Unieke bezoekers	Pagina weergaven	Gepubliceerde berichten	Berichten weergaven
jan. 2024	1348	3473	0	234
febr. 2024	1499	3535	0	192
mrt. 2024	1678	4048	0	321
april 2024	1416	3314	0	244
mei 2024	1641	3581	0	300
juni 2024	1567	3963	2	264
juli 2024	1427	3743	0	350
aug. 2024	1323	3887	0	372
sept. 2024	1605	4405	1	315
okt. 2024	1587	3584	1	197
nov. 2024	1668	4097	2	321
dec. 2024	1425	3602	1	245
Totaal	18.184	45.232	7	3.355

In 2024 is het aantal unieke bezoekers fors toegenomen van 13.976 tot 18.184.